

УДК 37.02+378+371.13

Осадченко Інна Іванівна, к. пед. н., доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

КЛАСИФІКАЦІЯ СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ У КОНТЕКСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ СИТУАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Резюме. У статті на основі аналізу наукових джерел та емпіричного аналізу складено та охарактеризовано класифікацію ситуаційних завдань у контексті застосування технології ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи. Виокремлену у наукових джерелах групу ситуаційних завдань за критерієм «пізнавальне значення для студента» розширено групою ситуаційних завдань первинноаналітичного, ґрунтовноаналітичного та творчого характеру. Кожна група вказаної класифікації представлена своїми видами ситуаційних завдань.

Ключові слова: ситуаційне завдання; класифікація ситуаційних завдань; дидактична одиниця; педагогічна ситуація; технологія ситуаційного навчання; підготовка майбутніх учителів початкової школи.

Осадченко Инна Ивановна

КЛАССИФИКАЦИЯ СИТУАЦИОННЫХ ЗАДАНИЙ В КОНТЕКСТЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИИ СИТУАЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

Резюме. В статье на основе анализа научных источников и эмпирического анализа составлено и охарактеризовано классификацию ситуационных заданий в контексте использования технологии ситуационного обучения в подготовке будущих учителей начальной школы. Выделенную в научных источниках группу ситуационных заданий по критерию «познавательное значения для студента» дополнено группой ситуационных заданий первичноаналитического, основательноаналитического и творческого характера. Каждая группа указанной классификации представлена своими видами ситуационных заданий.

Ключевые слова: ситуационное задание; классификация ситуационных заданий; дидактическая единица; педагогическая ситуация; технология ситуационного обучения; подготовка будущих учителей начальной школы.

Osadchenko Inna Ivanovna

THE CLASSIFICATION OF SITUATIONAL TASKS IN THE CONTEXT OF USING TECHNOLOGIES SITUATION IN TRAINING FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Summary. The article is based on an analysis of scientific sources and empirical analysis prepared and characterized situational classification tasks in the context of situational application of technology education in preparing future primary school teachers. Outlined in the scientific sources of group situational tasks by the criterion "cognitive meaning for the student" extended group situation tasks initial analytical,

detailed analytical and creative nature. Each group presented their classification specified types of situational tasks.

Keywords: situational task, classification situational tasks, didactic unit, teaching situation, situational training technology, training of primary school teachers.

Постановка наукової проблеми та її значення. Домінантність сучасного технологічного підходу у професійній підготовці майбутніх учителів, зокрема учителів початкової школи, вимагає пошуку та застосування інноваційних технологій навчання. Однією із таких ефективних технологій у вищій педагогічній школі є технологія ситуаційного навчання, що сприяє вирішенню важливих завдань професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Водночас, кожна сучасна технологія навчання має бути, насамперед дидактично обґрунтованою шляхом чіткої характеристики її дидактичної одиниці. Технологія ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи реалізується методами аналізу конкретних ситуацій та кейс-стаді, спільну дидактичну основу (дидактичну одиницю) яких становить ситуаційне завдання.

Аналіз останніх досліджень з цієї проблеми. У наукових джерелах (І. Берденникова, І. Бублікова, З. Гапонова, Р. Карпюк, І. Кулагіна, В. Меденцев, І. Нікішина, Н. Панов, С. Півкін, Г. Подопрігора, С. Регентов, Ю. Сурмін, О. Туревська, Л. Шевцова, Л. Фрідман та ін.) [1, с. 156; 2; 3, с. 113; 4, с. 104; 5, с. 61; 7, с. 33–35; 8, с. 822; 9, с. 49; 10, с. 26–27; 11, с. 247; 12] презентують таку класифікацію ситуаційних завдань:

1. За пізнавальним значенням для студента: на здобуття нових знань; на закріплення здобутих знань; на формування умінь та навичок; творчого рівня.

2. За способом ознайомлення: попереднього ознайомлення (студенти отримують завдання заздалегідь і або повністю його виконують, або готуються до його виконання) та новизни (завдання отримують безпосередньо на занятті).

Однак, зазначена класифікація вбачається нам неповною, що цілісно не відображає дидактичних вимог організації навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи.

Формулювання мети та завдань статті. Мета статті – на основі аналізу наукових джерел та емпіричного аналізу скласти та охарактеризувати класифікацію ситуаційних завдань у контексті застосування технології ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Зважаючи на вищевказані результати наукового пошуку кола та спираючись на власний досвід, до зазначеного пропонуємо додати таку класифікацію ситуаційних завдань:

1. За джерелом походження: з власного досвіду викладача/студента, науково-педагогічних джерел, класичної літератури, ЗМІ (преса, телебачення, Інтернет), службових документів тощо.

2. За характером походження: реальні та вигадані.

3. За тематичним спрямуванням: психологічні, соціальні, дидактичні тощо.

Також пропонуємо розширити запропоновану вказаними вище дослідниками групу ситуаційних завдань за критерієм «пізнавальне значення для студента»:

- первинноаналітичні (вибір та аналіз запропонованого варіанту прийняття рішення);
- ґрунтовноаналітичні (ґрунтовний аналіз ситуації з пошуком власного варіанту виходу із ситуації);
- творчі (проектування, моделювання подій; придумування аналогічних ситуацій тощо).

Кожна група вказаної класифікації має свої види ситуаційних завдань.

Оскільки основу ситуаційного завдання становить педагогічна ситуація, то виконання ситуаційного завдання майбутніми вчителями початкової школи полягає у пошуку правильного виходу із неї, тобто прийняття рішення. Правильність рішення (виходу із педагогічної ситуації) розглядається нами як уміння оперативно виокремити у ній ситуаційну проблему, сформулювати та розв'язати ситуаційну задачу на засадах педагогічної етики:

- зберігаючи своє та учнівське фізичне й моральне здоров'я;
- зберігаючи навчальний час;
- не використовуючи непедагогічних прийомів та методів взаємодії із учасниками навчально-виховного процесу: не знижуючи оцінку за знання через погану поведінку; не вдаючись без вагомої причини до записів у щоденник, викликів адміністрації школи до класу, викликів учнів до адміністрації чи батьків учнів до школи; не виганяючи молодших школярів із класу під час навчального процесу тощо.

Для ефективного використання ситуаційних завдань та їх виконання у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи важливе розуміння (і викладачами, і студентами) таких аспектів:

1. Ситуаційне завдання містить два основних компоненти: зміст педагогічної ситуації (опис) та відповідно сформульоване завдання.
2. Структуру ситуаційного завдання складає педагогічна ситуація, з якої виокремлюється ситуаційна проблема, на основі якої формулюється ситуаційна задача.
3. Виконання ситуаційного завдання – це аналіз педагогічної ситуації, характер якого залежить від обраної схеми (алгоритму).

У наукових джерелах (О. Власенко, Т. Горелова, І. Зязюн, Л. Мільто, Ю. Сурмін, О. Туревська, Т. Якушева та ін.), узагальнена схема аналізу педагогічної ситуації має такий вигляд: первинний аналіз ситуації → формулювання задачі → розв'язання задачі (прийняття рішення) → аналіз прийняття рішення. Однак, досвід беззаперечно демонструє, що у межах аналізу однієї педагогічної ситуації може бути виокремлено кілька ситуаційних проблем та, відповідно, сформульовано кілька ситуаційних задач. Таким чином, пропонуємо таку узагальнену схему аналізу педагогічної ситуації (виконання ситуаційного завдання): первинний аналіз змісту педагогічної ситуації (ПС) → виокремлення ситуаційної проблеми → формулювання первинної ситуаційної задачі (СЗ 1) → формулювання вторинної ситуаційної задачі (СЗ 2) → ... →

прийняття рішення → формулювання стратегічної ситуаційної задачі ((СЗ) аналіз прийняття рішення), що схематично буде мати такий вигляд (див. рис. 1):

Рис. 1. Узагальнена схема аналізу педагогічної ситуації (виконання ситуаційного завдання)

Існують різноманітні види ситуаційних завдань (педагогічних ситуацій, ситуаційних задач тощо), виокремлені І. Берденниковою, І. Бубліковою, З. Гапоновою, Р. Карпюком, І. Кулагіною, В. Меденцевим, І. Нікішиною, Н. Пановим, С. Півкіним, Г. Подопрігорою, С. Регентовим, Ю. Сурмінім, О. Туревською, Л. Шевцовою, Л. Фрідманом та ін. [1, с. 156; 2; 3, с. 113; 4, с. 104; 5, с. 61; 7, с. 33–35; 9, с. 49; 10, с. 26–27; 11, с. 247; 12]. Так, у наукових роботах А. Венгера, Р. Карпюка, І. Петрової зустрічаємо термін «мікроситуації» (міні-ситуації) – ситуаційні завдання, які подаються в лаконічній формі, описуючи суть педагогічного конфлікту із схематичним окресленням обставин. Як правило, такі ситуації застосовуються дослідниками на лекційних заняттях, що дозволяє внести в навчальний процес елементи проблемності, спонукати студентів до формулювання самостійних висновків, узагальнень, загострювати їхню увагу на ключових моментах навчального матеріалу. Передусім, мікроситуації «народжуються» на очах у студентів, або й самими студентами: будь-яке запитання викладача, репліка можуть призвести до її створення. Як показує досвід роботи, на іспитах студенти найчастіше згадують ці міні-ситуації [3, с. 111; 6, с. 10].

Спираючись на аналіз вищевказаних наукових джерел та власний практичний досвід роботи щодо професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, пропонуємо різноаспектні дидактичні види ситуаційних завдань (тут надалі – СЗ) відповідно до запропонованої нами розширеної класифікації за критерієм «пізнавальне значення для студента». Ми зумисне далі вдаємося до використання одних і тих самих за змістом педагогічних ситуацій у формулюванні ситуаційних завдань, щоб показати важливість дидактичної обробки навчального матеріалу: досить часто на прикладі однієї

педагогічної ситуації можна сформулювати майже усі види ситуаційних завдань. Тому важливим є визначення різниці між цими видами завдань:

I. Первинноаналітичні ситуаційні завдання:

1. Міні-СЗ – найпопулярніші короткоформульовані ситуаційні завдання для формування у майбутніх учителів початкової школи уміння та навички мобільно приймати правильні рішення. Примітка: саме такий вид ситуаційного завдання використовується у вигляді ситуаційних вправ для отримання у результаті їх аналізу майбутніми учителями початкової школи конкретних умінь та навиків:

Зміст ситуації: *«Ви пояснюєте новий матеріал. Тим часом Сергійко під партою починає розмотувати цукерку, шурхіт обгортки якої Вам заважає».*
Ваші дії.

2. СЗ-єдиновибір (вибір єдиного рішення серед багатьох, де можуть бути й хибні):

Зміст ситуації: *«На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався».* Завдання: виберіть єдине рішення серед багатьох:

а) висварити хлопчика при всіх, щоб більше ніхто навіть не доторкався до підвіконня;

б) не звертати увагу: нехай прибиральниця збере черепки;

в) насваритися і наказати завтра принести нового вазона;

г) перевірити, чи не отримав учень поранень, та заспокоїти його; попросити учнів допомогти своєму однокласнику прибрати черепки; спільно вирішити подальшу «долю» кактуса;

д) присоромити хлопчика та зробити у його щоденнику відповідний запис;

е) викликати директора або завуча школи;

е) Ваш варіант.

Правильне рішення: г.

3. СЗ-вибір (вибір майбутніми учителями початкової школи кількох можливоправильних рішень серед багатьох, де можуть бути й хибні):

Зміст ситуації: *«Ви пояснюєте новий матеріал. Тим часом Сергійко під партою починає розмотувати цукерку, шурхіт обгортки якої Вам заважає».*

Завдання: виберіть та згрупуйте на можливоправильні та хибні рішення серед запропонованих:

а) *висварити хлопчика при всіх, щоб більше ніхто не думав їсти цукерку посеред уроку;*

б) *не звертати увагу: нехай дитина втамує почуття «легкого голоду»;*

в) *забрати цукерку і на перерві з'їсти самому;*

г) *присоромити хлопчика та зробити у його щоденнику відповідний запис;*

ґ) *зупинити дії хлопчика відповідним (суто педагогічним) поглядом або жестом;*

д) *дати учню цікаве завдання для виконання;*

е) *переключити увагу учня фізкультхвилиною чи грою;*

є) *Ваш варіант.*

Правильні рішення: г–е. Хибні рішення: а–г.

4. СЗ-суть (виокремлення серед великої маси зайвої інформації найсуттєвішої стосовно ситуації). Означене ситуаційне завдання формулюється у вигляді ускладненої зайвою інформацією простої за змістом ситуації. Наприклад, стосовно попередньо вказаної педагогічної ситуації: описи кактусів та догляду за ними; детальний опис розташування та обладнання класної кімнати тощо.

5. СЗ-зразок (аналіз зразка правильності педагогічних дій):

Зміст ситуації: *«На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався».*

Зразок прийняття рішення. *Насамперед, учителька перевірила, чи не отримав учень поранень, та заспокоїла його. Розгублених учнів, що*

спостерігали за ситуацією вона попросила допомогти своєму однокласнику прибрати черепки. Поки ще не закінчилася перерва, учителька звернулася із запитанням до учнів: «Як нам вирішити подальшу «долю» кактуса?». Далі вибрала найоптимальніший варіант, запропонований учнями. За кілька хвилин до початку уроку учителька ще раз оглянула квіти на підвіконні: прибрала на ймовірному учнівському шляху (навпроти парт) усі вазони, за які можна було б зачепитися. Урок української мови у 3 класі розпочався у звичному режимі, з каліграфічної хвилинки: писали слово «кактус».

II. Ґрунтовноаналітичні ситуаційні завдання:

1. СЗ-обґрунтування (чітке обґрунтування вибраного рішення):

Зміст ситуації: *«У другому класі навчається 35 учнів. Учителька проводить урок української мови».*

Завдання: *«Чи доречно, застосовуючи прийом «Незакінчене речення», залучати до обговорення усіх учнів класу?».*

2. СЗ-уміння (практичне застосування майбутніми учителями початкової школи отриманих знань на практиці):

Зміст ситуації: *«Ви пояснюєте новий матеріал. Тим часом Сергійко під партою починає розмотувати цукерку, шурхіт обгортки якої Вам заважає».*

Завдання: продемонструйте переключення уваги учня фізкультхвиличкою або грою.

3. СЗ-першоаналіз (покроковий пошук виходу із ситуації з опорою на схему з підказками:

Зміст ситуації: *«На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався».*

I рівень завдання: проаналізуйте ситуацію, користуючись розширеною схемою з підказками. II рівень завдання: проаналізуйте ситуацію, користуючись скороченою схемою з підказками. III рівень завдання: проаналізуйте ситуацію, користуючись короткою схемою аналізу педагогічної ситуації без підказок (*примітка:* схеми подаються викладачем заздалегідь).

4.1. СЗ-дискусія (формулювання викладачем одночасно для різних груп майбутніх учителів початкової школи по одному, але відмінному для кожної групи, неоднозначному рішенню однієї і тієї самої педагогічної ситуації, зважаючи на брак даних у змісті ситуації, з наступним почерговим обговоренням прийнятого кожною групою рішення):

Зміст ситуації: «На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався». Ймовірні рішення:

- а) провести з усіма учнями виховну бесіду, щоб більше ніхто не бігав біля підвіконня;
- б) покликати прибиральницю, адже молодші школярі не прибирають у класній кімнаті;
- в) провести індивідуальну бесіду з вимогою завтра принести нового вазона.

4.2. СЗ-покрокова дискусія (почергове формулювання викладачем майбутнім учителям початкової школи по одному неоднозначному рішенню однієї і тієї самої педагогічної ситуації, зважаючи на брак даних у змісті ситуації, фронтально – для загальної дискусії):

Зміст ситуації: «На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався». Неоднозначність рішень, спричинена браком інформації:

- а) молодші школярі – рухливі, і цілком природно, що вони бігають класом; проблема у тому, що обладнання класної кімнати повинно розташовуватися з урахуванням цієї особливості дітей;
- б) дійсно, молодші школярі не повинні прибирати у класі, але такі елементарні речі як прибирання черепків з допомогою віника і совка, вони можуть і повинні зробити самі;
- в) учитель не може вимагати в учня принесення вазона: новий вазон коштує дорого, що може спонукати молодшого школяра до брехні, крадіжки; якщо удома є вазон, то, усе одно, дитина побоїться розповідати батькам правду і візьме вазон без дозволу.

5. СЗ-пропозиція (викладач висловлює припущення щодо правильного рішення, а майбутні учителі початкової школи його або підтверджують, або заперечують):

Зміст ситуації: «На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався». Пропозиція викладача: покликати прибиральницю, адже молодші школярі не прибирають у класній кімнаті.

6. СЗ-пошук (потреба пошуку додаткової інформації для рішення проблеми):

Зміст ситуації: «На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася». Завдання: з'ясуйте, користуючись інструкцією щодо оформлення класної кімнати у початковій школі, чи можна ставити на підвіконні напроти парт громіздкі кімнатні рослини, і в цілому – кактуси. Примітка: вказівку на документ можна студентам не давати.

7. СЗ-ускладнення (поступове ускладнення викладачем ситуаційного завдання у процесі його виконання):

Зміст ситуації: «На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався». Завдання 1. Знайдіть правильний вихід із цієї ситуації.

Ускладнення 1. Однокласник, який хотів допомогти, збираючи черепки глибоко порізав руку. Завдання 2. Прийміть правильне рішення..

Ускладнення 2. Через десять хвилин, на початку уроку, з'ясувалося, що в учня, який зачепив кактус, розпочалася алергічна реакція: руки хлопчика різко вкрилися червоними плямами. Завдання 3. Знайдіть правильний вихід із цієї ситуації.

Примітка: якщо СЗ-ускладнення зробити складником методу кейс-стаді, то рекомендуємо ускладнювати кейси: на першому етапі аналізу студенти отримують простий кейс, а потім поступово на наступних етапах – додаткові обставини, як ймовірні варіанти ускладнення прийняття рішення (інформація

про членів родини учасників ситуації; їхній психологічний портрет; причини, що спонукали виникнення педагогічної ситуації тощо).

III. Творчі ситуаційні завдання:

1. СЗ-алгоритм (схема) (самостійне складання алгоритму виходу із поданої ситуації):

Зміст ситуації: *«На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався».* Завдання: скласти алгоритм виходу із поданої ситуації.

2. СЗ-передбачення (передбачення, моделювання, проектування подальшого розвитку подій):

Зміст ситуації: *«На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався».* Завдання: передбачте, змоделюйте подальший розвиток подій з кульмінаційної точки зору: що може статися у найгіршому та найкращому випадках.

Ймовірні передбачення:

- в учня розпочалася істерика; учень, який біг позаду, перечепився через кактуса, упав і поранився;
- в учня розпочалася миттєва алергія на кактус тощо; однокласники збіглися на місце події, допомогли йому, самі прибрали черепки і пообіцяли на завтра принести риночку тощо.

3. СЗ-формулювання (самостійне формулювання майбутніми учителями початкової школи завдання до поданої педагогічної ситуації; сформульоване завдання вони або одразу виконують, або обговорюють власне його правильність):

Зміст ситуації: *«На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався».* I варіант завдання: сформулюйте завдання до поданої ситуації та презентуйте їх, обґрунтовуючи свій вибір. II варіант завдання: сформулюйте завдання до поданої ситуації та виконайте його.

4. СЗ-аналогія (складання аналогічної за зразком поданої педагогічної ситуації):

Зміст ситуації: «На перерві учень, пробігаючи біля підвіконня, ненароком зачепився одягом за кактуса, який від цього упав на підлогу. Риночка розбилася. Учень розплакався». Завдання: скласти аналогічну до даної педагогічну ситуацію.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, спираючись на аналіз наукових джерел кола означеної проблеми та власний практичний досвід роботи щодо професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, ми виокремили різноаспектні дидактичні види ситуаційних завдань відповідно до запропонованої нами розширеної класифікації за критерієм «пізнавальне значення для студента». Згідно із цим критерієм до групи первинноаналітичних ситуаційних завдань зараховуємо такі їх види: міні-ситуаційні завдання, ситуаційні завдання «єдиновибір», «вибір», «суть», «зразок»; до групи ґрунтовноаналітичних ситуаційних завдань – «обґрунтування», «уміння», «першоаналіз», «дискусія» та «покрокова дискусія», «пропозиція», «пошук», «ускладнення»; до групи творчих ситуаційних завдань – «алгоритм (схему)», «передбачення», «формулювання», «аналогія».

Водночас подальшого дослідження потребує питання виокремлення дидактичних вимог щодо правильності формулювання ситуаційних завдань у контексті використання технології ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи.

Список використаних джерел

1. Берденникова Н.Г., Меденцев В.И., Панов Н.И. Организационное и методическое обеспечение учебного процесса в вузе: Учебно-методическое пособие. – СПб.: Д.А.Р.К., 2006. – 208 с.
2. Бубликова И.В., Регентов С.А., Гапонова З.В., Подопрігора Г.М. Сборник ситуационных задач для студентов, слушателей и преподавателей образовательных учреждений среднего и дополнительного профессионального образования по специальностям: 060101 «лечебное дело», 060102 «акушерское дело», 060109 «сестринское дело». – СПб.: «Диля Паблшинг», 2011. – 832 с.

3. Карпюк Р.П. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до розв'язання педагогічних ситуацій: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Карпюк Роман Петрович. – Вінниця, 2005. – 201 с.
4. Михайлишин О.О. Формування професійно-педагогічної готовності офіцерів-прикордонників до виховної роботи в умовах нестандартних ситуацій: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Михайлишин Орест Олегович. – Хмельницький, 2006. – 206 с.
5. Никишина И.В. Инновационные педагогические технологии и организация учебно-воспитательного и методического процессов в школе: использование интерактивных форм и методов в процессе обучения учащихся и педагогов. – 2-е изд., стереотип. / И.В. Никишина. – Волгоград: Учитель, 2008. – 91 с.
6. Петрова І., Венгер А. Методика розвитку мислення і практичних навичок // Ситуаційна методика навчання: український досвід. Збірник статей / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. – С. 10–12.
7. Пивкин С.Д. Проблемно-ситуативное обучение как способ моделирования профессиональной подготовки менеджера в техническом вузе [Электронный ресурс]: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.08 – теория и методика профессионального обучения / Пивкин Сергей Дмитриевич. – Казань, 2000. – 259 с. (Из фондов Российской Государственной библиотеки) <http://diss.rsl.ru/diss/03/0141/030141008.pdf>
8. Пометун О.І. Ситуаційний метод навчання // Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; Головний ред. В.Г. Кремінь. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – С. 821–822.
9. Сурмін Ю. Класифікація компонентів ситуаційної справи // Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. – С. 47–58.
10. Туревская Е.И. Развитие оперативного мышления будущего учителя в ходе решения нестандартных психолого-педагогических задач: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Туревская Елена Ильинична. – Тула, 2001. – 168 с.
11. Фридман Л.М., Кулагина И.Ю. Психологический справочник учителя. – М.: Просвещение, 1991. – 288 с.
12. Шевцова Л.С. Ситуативні завдання як засіб розвитку зв'язного мовлення учнів (5–7 класи). – Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Л.С. Шевцова; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2002. – 20 с.

Дані про Осадченко Інну Іванівну

Осадченко Інна Іванівна – доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук.

Вчене звання – доцент.

Домашня адреса:

вул. Мічуріна, 1

с. Кочубіївка

Уманський р-н

Черкаська обл.

20323

Контактний телефон:

8–066–68–77–929

Електронна адреса:

osadchenkoinna@rambler.ru